

Kiadóhivatal:
Kaposvárott, zárdá-utca. Ide érkezendők az előfizetési pénzek, hirdetések és nyilatkozatok.

Megjelenik minden pénteken.

Előfizetési díj:
Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Egyes számok 10 krért
Hagelman Károly
könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban kaphatók.

NÉP JOG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség:
Kaposvárott, zárdá-utca. Ide küldendő a lap szellemi részét illető minden közlemény.

Megjelenik minden pénteken.

Előfizetési díj:
Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Egyes számok 10 krért
Hagelman Károly
könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban kaphatók.

Magasan leng a zászló.

Midőn ez évben először köszöntök be a „Népjog“ t. olvasóihoz lelkesen tisztá meggyőződésből üdvözlöm azon pártot, melynek zászlaján a kereszttel díszített jelvény mellett a szép betűk ragyognak: „független antisemitizmus“

Nagyon helyesen jegyzi meg egy lap, hogy a zsidókérdéssel „ugy vagyunk, mint a tikkasztó nyári hőségben tüzet fogott gyülekező erdőszéggel.“ Minél nagyobb a körültre való tolongás és sürgés-forgás, a láng csak annál nagyobb mérvet vesz. De hát mi okozta ezt? Ki idézte elő? A zsidó! Mert ha végig nézünk a kis és nagy birtokosok; iparosok, a mezei gazdasággal önállóan foglalkozó néposztályon, látni, tapasztalni fogjuk, mily szédítően hanyat-homlok rohant a szegénység tátongó örvényébe a zsidó emancipáció óta lefolyt 17 éven át. Ha betekintünk a telekkönyvekbe, a birtokváltások jegyzékeibe a teherlapokba, látni fogjuk, hogy rövid idő alatt, ha nem változnak a kárhozatos viszonyok, tönkre lesz téve Magyarország, s lesz szép hazánkból „juda“ ország, a keresztény testvéreinkből elszegényedett proletár zsidó rabszolga.

A tényekkel számolnunk kell! S ha a „Pester Lloyd“ mult évi augusztus havi egyik számában azt merete állítani, hogy a zsidó elem van hivatva megmenteni a magyar társadalmat, lehet-e rossz néven venni, ha a magyar társadalom antisemita elvű polgárai ily szemtelen hóbortra sietnek megfelelni. Igaz, hogy Budapesten százezer zsidó közvetíti a kereskedelmet, tudjuk, hogy falun alig lehet egy tehenet is eladni zsidó nélkül, mint a mágnes a vasat, úgy szívja magához a zsidóság nemzeti vagyonunkat, nem producal, nem termel, hanem csak értékesíti mások verejtékét a maga hasznára; a subventió urak egész serege pedig a nép ellen fordulván, szolgálja érdekeit, tönkjéne a zsidóságnak. De azért ma már a zsi-

dó uralom még is túlhaladta tetőpontját, lefelé indul; mert könnyen elbántak ugyan velünk míg szétszórva voltunk mint a hulló kőve, de ma midőn mindazok kiknek eszköz és szívök helyén van, a kiket az internationalis „aliancee israelite“ rémséges sárga keze még delejes álomba nem sülyesztett, akik a keresztény társadalmi elvek regeneráló erejében még hisznek s az arany borjú előtt, melyet a zsidóságának csak is a keresztadalmi elvek romjain sikerülhetett felállítania, gyáván porba nem hullanak: egy szívvel egy lélekkel valják magukénak Istóczy állítását — „a zsidóval nem élhetünk“, s a kereszt jelvényével díszített lobogó alá sorakozva kiáltják velünk, zsidó nem kell. S midőn ennek minden törvényes eszközökkel fogantatott szerezni igyekeznek, akkor dereng már a jobb kor hajnala, s ismét felülül a remény, hogy úgy lesz a mint volt régen, Magyarország független, királya hatalmas, a népe boldog lesz, teljesedik a nemzeti költő óhajtása:

Az és test fogjon kezét
Egy értelem, egy érzés,
Lelkesítsen tégedet;
S ne féltsd magyar életedet!

V. Zizi.

Hogy áll a világ.

Itthon. A politikai élet e hét folytán különösen feljegyzendő mozzanatok nem tűntek fel; a politika vezéreinek tevékenysége az országgyűlési küzdőterén nyilvánult, hol a kormány meg-megújuló erős harczai az ellenzék mindkét részével tartják leköve az általános figyelmet.

Politikai körökben leginkább a küszöbön álló képviselő választásokról elmélkednek, melynek biztos idejét a kormány maig sem határozta el végleg, legalább e részben biztosabb híreket a lapok nem közölnek.

Horvátországban azonban a viszonyok az országgyűlés feloszlásával nem sokat változtak. Starcevicsek elég ügyes emberek arra, hogy a nép rokonszenvét kizsákmányolják s folyton beszéltetnek magukról. A minapában írták a lapok, hogy a két Starcevic és néhány társuk Oroszországba utaztak, mely sensációs hír azonban megerősítést nem nyert ez ideig. Az agitatio Horvát-Szlavonországokban folyvást tart; s erősen agítálnak az iránt,

hogy a horvátok a budapesti kiállításon részt ne vegyenek. Draskovits gróf a horvát kiállítási biztos bár mindent elkövet, hogy a kiállítástól való távol maradás káros voltát az országra bebizonyítsa, de úgy hiszik, hogy sikertelenül.

A horvát ellenzék mindent elkövet, hogy a bekövetkező választásoknál magának többséget biztosítson. Starcevic Dávid arcképet osztogatják a nép között, ugyancsak Vojnovits felirati javaslatait is, melyet vándor ügyüőkök magyarának a népek.

Kétségtelen, hogy a horvátok igen hatalmas kéz által gyámolítanak, s innen van az, hogy a kormány velük szemben nélkülözi azon erőt, mely a horvát féltelenséget rendre kényszeríthetné.

Ausztriában: a kisstrom állapot és a naponként ijesztebb mérvekben mutatkozó panperismus, ugy az ezzel karöltve járó anarchikus és nihilistikus mozgalmak tartják lekötve a közélet mindenfactorának tevékenységét. A Reichsrathban a miniszterium által életbe léptetett kivételes állapotról szóló törvényt tárgyalják. A kivételes intézkedések azonban a helyzetben nem sokat változtattak, mert a naponta megújuló, s a lakosságot örökös rettegésben tartó munkás kérdés s a nyomor mindennap erősebben feltűnő rémes alakja, oly kényszerhelyzetet teremtettek, melyen segíteni rendőri intézkedésekkel nem lehet.

Reichsrathban jelenleg a bécsi rendőrség szaporításáról szóló törvényt tárgyalják.

Érdekes antisemita vitát involvált Rohling feljelentése folytán Bloch rabbi képviselő kiadatását kérő bírósági megkeresés is. Schönerer képviselő Bloch rabbinus azon kijelentése ellen, hogy a zsidó vallás ritusa a vért nem türi, sajnálatosnak mondja, hogy Bloch a Solymosi Eszter nevét említi, mert az antisemiták nevében ki kell jelenítenie, hogy meddig Solymosi Eszter holtteste meg nem kerül, addig a nép lelkéből a meggyőződést, hogy Solymosi Esztert a zsidók ölték meg, semmi sem fogja kitörölni. A ház Bloch rabbi mentelmi jogát fölüggesztette.

Németországban nevezetesen Berlinben hasouló bajok foglalkoztatják az állami férfiakat. A legújabb időben ugy látszik a berlini és bécsi kormány egy közös eljárásban egyezett meg a socialistákra vonatkozólag; Bécsben ép ugy, mint Berlinben egyre-másra osztatják szét a munkás gyülekezeteket s az ily szétosztások legtöbb esetben számos elfogatásokra adnak alkalmat. Berlinben is életbeléptetett kivételes állapotot, más szóval kisstrom állapotot azzal indokolják, hogy az egész Európában életbeléptetett szigorú rendszabályok az összes socialista és anarchista elemeket a né-

metek „szabad hazájába“ (!?) fogja üzni, minélfogva a kellő ovintézkedések szükségesek.

Baumbach frankfurti liberális képviselő felemelte ugyan szavát a szabadelvű egyletek elnyomása ellen, de teljesen sikertelenül.

Oroszországban: folyton a nihilisták mozgalmával vesződik a kormány; ugy állítják, hogy a nihil párt ma már apróbb csoportokban működik, minekfolyán vesztett erejéből is. Ezen hír azonban kormány körökből terjesztetvén, e körülmény azok hitelességét nem emeli. Tény az, hogy ez utóbbi időben a nihilisták erős jeleit adták erejüknek és tevékenységüknek, mit bizonyít az is, hogy ujabban Oroszországban a rendőrség szervezése és átalakításáról van szó, mi bizonyára nem mutat valami békés állapotra. Nevezetes az, hogy az orosz rendőri hivatalnokok az utlevél kiállítás körüli visszaélésekből átlag 3000 rubel mellékjövődelmet csináltak. E bajon is segíteni akar az új rendőri szabályzat Hir szerint Gurkó tábornokot a varsói kormányzó állásától elmozdítják.

Anglia politikai köréit a sudáni és egyiptomi kérdés foglalkoztatja leginkább. Az ápróféta győzelméi nagy aggodalomban tartják az angol politikusokat. Gordon tábornok missiója miután Chartum tényleg a Mahdi kezében van, ismét több veszélynek néz eleje. A hagyományos angol politika sikere, hogy a felkelés pénzzel nyomassék el, kétséges, mert nagy kérdés, vajjon Gordon tábornok a 400000 font sterlinggel elér-e utjának célját, s utközben a felkelők, kiknek csapatai ma már a Nilus torkolatáig kalandoznak, nem juttatják-e Hicks basa sorsára. Tény, hogy Gordon tábornokról a lapok azon hírt, hogy már célját érte volna, megczáfolják. Wood tábornokról írják, hogy a parancsnoksága alatt álló egyiptomi haderővel a lázadókat egy napig sem tudná fenntartoztatni. Az égalj és egyéb viszonyok szűkességé teszik, hogy a Mahdi lázadó seregének az eddiginél sokkal nagyobb jhaderő állításuk szembe, mire nézve Anglia a török és francia kormányokkal érintkezésbe lépett. Franciaország érdekét Tunis és Algir sorsa érdekében, nem lehetetlen, hogy actióba lép, ha a tonkingi folyvást acut kérdés az lehetővé teszi.

Az erre vonatkozó legújabb hírek szerint Szinkat erősséget a felkelők némi harcz után elfoglalták, s helyőrség is az erőd parancsnoka, Tefik az erődöt felrobbantotta, az ágyukat beszegezvén. A kirohant helyőrség lekoncoltatott.

Természetes, hogy a dolgok ilyen meneta Angliában nagy elkeseredést szült, melynek éle a kormány ellen fordul, mert mind e következményeket szerencsétlen politikájának tulajdonítják. Az angol felsőház 12-én éjjel

— Ugy hát ismét tartit!

— Oh kérem, akkor e két urnak néznie kell!

— Vagy talán preference-ot, jegyzé meg Lajos bácsi!

— Oh az meg nagyon is unalmas játék.

— De hát mi legyen ez, kérdé Lajos bácsi?

— Ha uraságnak nincs ellene kifogása, talán egy kis „ferbli“?

— Krajczáros „ferbli“ nem hazard, — sőt nagyon is mulatságos játék!

— Ugy hát kezdjük! Pinczer! kártyát s négy tálcát: s a következő perczben már folyt a „csendes.“

Lajos bácsi kinek eleinte nagyon jól járt a kártya, elégüln mosolygott maga elé, s mindig nagyobb-nagyobb pénzben játszott; tartván a közmondást; ha lud, legyen kövér; ha nyér, nyerjen sokat. Ment is egyideig; de egyszer azután Lajos bácsi elkezdett vesztetni, s vesztett egymásután annyit, hogy a nyereség ötszörösen is visszament. Felkelt volna, de gondola magában, hátha még visszanyerheti pénzét s tovább játszott, de a szerencse már végkép elhagyta, s Lajos bácsi vesztett egymásután annyira, hogy egyszer csak azt vette észre, hogy pénze teljesen elfogyott.

Az idegenek tovább vele játsznai nem akarván, felkeltek, s távoztak, Lajos bácsi is felkelt, s bosszankodva hazament. Neje és Vilma már rég aludtak; ő is lefeküdt, de nem jött álom szemére, folyton pénzről gondolkozott. Hogy is ne, hiszen ha ez otthon történik meg rajt! fel sem veszi; de Pesten, mikor még annyi kiadása volt, ez már baj. Átkozta meg azt a perczet is, melyben elindult; lám, ha otthon marad, ugy ez nem történik; de úgyse a kő még mind nem banná, csak ez az Isten verte bál ne volna; mit szól majd a mama és Vilma, ha megtudják; pedig hogy meg kel-

T Á R C S A.

A jogász bál.

— Parsaugi kaland.

— No papa! lesz-e valami a jogász bálból?
Az idő nincs meesze, a meghívó is megjött, s most már nincs más hátra. . . .

— Ugyan hagyj békét! En nem is tudom mi ütött! hozták, hogy egyszerre a pesti jogász bálba akartok menni, mintha bizony itthon nem is lenne bál!

— Hát gyermeked jövőjét, boldogságát semmiben sem veszed?!

— Furcsa! Hát a gyermeki boldogsághoz elkerülhetlenül szükséges a jogász bál is?!

— Hát te hány jogász bálban voltál leánykorodban?!

Csakugyan olyanok vagytok, mint a gyermekek; tovább akartok nyújtózni, mint a takaró engedi. A gabonát elverte a jég, a szüret is vékony volt, s ti mégis Pestre bálózni akartok menni, ugyhiszem, a jövő héten elég finom bál lesz a casinóban; Vilma ott is mulathat; s ha végre férjhez menne, itthon is talál elég derék, művelt fiatal embert, nem kell Pestre mennie.

— Te kegyetlen! Jói van, nem kérlek, többé elő sem hozom; de ha Vilma az idén sem megy férjhez, ám lásd s ne okoz engem!

Ezen szavak hatásra voltak számitva, s ugy látszik, nem is téveszték el azt, mert Lajos bácsi (a papa) gondolkozóba esett, lévén a mamának igaza: Vilma már 23 éves, s minden nap veszt bájaiból, itt az idő, hogy férjhez menjen. Mindjárt barátságosabb arcot is csinált, s így szólt: Isten neki! menjetek, de engem hagyjatok bákével; én itthon is tudok mulatni!

— Már azt csak nem teszed, szólt a mama,

hogy egyedül utazzunk! Tudod, azon a hajón annyi mindenféle ember van, még utóbb. . .

— No, mi utóbb? Vágott szavába Lajos bácsi; csak nem félték, mi az ördög, csak nem akarjátok, hogy mindig a szoknyátokat fogjam, hogy valamikép el ne vessztek.

Ez már túl ment a mama türelmén is, mert oly haragos pillantást vetett Lajos bácsira, hogy ez minden perczben attól tartott, hogy kitor a zivatar. Ki is tört volna, ha Lajos bácsi még ideje korán el nem hagyja a szobát, gondolván! az okos engéd.

Nem éven azonban a zsörtölődés természeté, nem sokára bement, s kinyilatkozta, hogy ha már épenséggel meg kell lenni, hát ő is elmegy; nem ugyan a bál, mint inkább egy barátja kedvéért, kit régen nem látott s ki már annyszor meghívta.

Mo hisz! volt erre öröm. A mama és Vilma a papa nyakába borultak, s annyira ölelték, csókolták, hogy majd a lélekzete eladta.

— Tehát kedves papa, szólt a mama, kedden megyünk!

— Én nem bánom, miattam akár ma mehetünk!

Az nem lehet! Tudod még Vilma toilettéjé kell elkészítenem, s utóvégre magam sem akarok ám csak ugy imigy-amugy megjelenni; meglásd aranyos papa, nem bánjuk meg! Az a sok gavallér, no meg a sok. . . hiszen ugy is tudod. . . a siker biztos!

A következő napokban nagyban folytak az előkészületek; annyi volt a dolog, hogy a mama és Vilma azt sem tudták, hogy áll a fejük. Végre kedden elutaztak.

Az idő igen szép és derült volt. A mama és Vilma a hajó fedélzetére mentek, míg a papa, hogy el ne aludék, egy fiatal emberrel, ki magát biztosítási ügynöknek mu-

tatta be, — tartlított. Játék közben oly hamar mult az idő, hogy Lajos bácsi észre sem vette, hogy Pesten vannak. Az ügynöktől elbucszván, fél óra alatt övéivel együtt a szállodában volt. A nap legnagyobb részét együtt töltötték, míg végre Lajos bácsi este azon megjegyzéssel hogy egy kicsit a kávéházba megy, eltávozott.

Amint a kávéházba ér valaki megszólítja. Lajos bácsi hátra néz s legnagyobb öröme a hajón volt ügynököt látja. Mindjárt megeredt a beszéd, s Lajos bácsi afelettii örömeben, hogy lát ebben a nagy városban még sem egészen ismeretlen, bort rendelt, az ügynök azonban felkelt, azt adván kifogásul, miszerint Pesten nem szokás a kávéházban bor mellett mulatni, hanem ha megengedi, annál is inkább, mert ő is szeretne egy kicsit mulatni, elvezeti majd egy finom helyiségbe, hol aztán háborítatlanul mulathatnak.

Ugy is lett.

Távoztak. Pár utcát áthaladva fonyes palota előtt állottak meg, — ez azon finom helyiség, — szólt az ügynök, mialatt Lajos bácsit előretolta, a következő perczben már benn voltak a teremben. Alig ültek azonban még öt perczig, midőn két uri ember közeledett feljűk, s Lajos bácsi előtt meghajta magukat az ügynökkel kezét szoritottak. Lajos bácsinak egy kérdő tekintetere be is mutatta őket az ügynök: N. polgáriszkolai tanár, N. fő ügynök, jó barátim, N. Lajos földbirtokos.

A kölcsönös bemutatás után az idegenek is helyet foglaltak. Borozgatva tölt az idő midőn az ügynök felkelt, s Lajos bácsi felé fordulva szerényen megjegyzé, miszerint ha nincs ellene kifogása, játszóék velük.

— De mit, kérdé Lajos bácsi?
— Amit parancsolni tetszik, szólt az ügynök; csupán azért bátorokdram, hogy az idő folyjék

tartott ülésében ennek ünneppé nyilvánították is adott; 181 szóval 81 ellen Salisburg indítványára rosszaszólást fejezték ki a kormány eljárása felett. Az országban is megindult a mozgalom népgyűléseket tartanak mindenfelé, hogy bizalmatlanságot szavazzanak a kormánynak. Ennek tehát vagy nagyszabású akciókat kell rögtön kifejteni vagy megbukik.

Franciaország. A munkás kérdés még mindig veszélyes acut jellegű, a munkászövetkezések mind fenyegetőbben lépnek fel, s ezzel szemben az államhatalom tehetetlennek látszik. A tonkingi ügy ma is foglalkoztatja a francziákat, legújabbban a Bah-Ninch tó körül komoly csatározások folynak, melyekben állítólag eddig az ellenség 500 embert vesztett. A tengeri rablók folyton üldözöttek. Marcius 18-ára tervben van, hogy a kommunardok a commun ez év fordulóján a Bellevilleben nagy bankettet rendeznek.

Spanyolországban: a republikánusok nagy mérvű tüntetéssel kívánják a republika kikiáltásának évfordulóját megülni. A kormány ezt erőlyes rendszabályokkal fogja akadályozni, azonban általában azt hiszik, hogy Madridban és Barcelonában a tüntetéseket a kormány nem fogja akadályozhatni. Bár a kormány következetesen megczáfolta lapjait minden republikánus mozgalmakról szóló hírt, kétségtelen, hogy Kataloniában katonai forradalom tünetei mutatkoznak, melynek állítólagos célja volna Kataloniát Spanyolországtól elszakítani és francia köztársasághoz csatolni. Ugy hisszük ily célzatok az általános európai politika intencióiba ilköznének, annyival inkább is, mert a spanyol királyságot a három nagy európai szárazföldi monarchia támogatja.

Szerbiában: a képviselő választások óriás többséget adtak a kormánynak, minek folytán Risztics miniszterium a haderő és adóügyekben lényeges reformokat szándékozik életbe léptetni.

Két halott.

A magyar arisztokracia egyik legkiválóbb tagja **Cziráki és dénesvári gróf Cziráky János** m. kir. főtárnok mestor, a főrendiház alelnöke 63 es. év ap. kir. felsége val. b. t. tanácsosa és aranykulcsos híve, az aranygyapjas rend lovagja, a szt. István-rend és a pápai Gergely-rend nagykeresztese, a vaskorona rend másodoszt. lovagja f. h. 10én Lovasberényben meghalt. Fényes családból származott, mely már a 12. században II. Béla alatt virágzott. Attya gr. Cziráky Antal, Lovasberény, Dénesfalva és Kenyeri ura, háromszor nősült. Második házasságából gr. Batthyány Máriával, született 1818. decz. 29-én id. gr. Cziráky János. A fiatal gróf igen gondos nevelésben részesült; magasabb tanulmányait az egyetemet végezte fényes sikerrel. A községi iskolában 1839-ben lépett mint aljegyző Sopronmegyében; 1840-ben a magyar udvari kancelláriánál lett fogalmazó; 1842-ben a kamarási méltóságot nyerte; 1843-ban udvari titkárrá nevezetett ki és ilyen minőségben vett részt az 1848-ik országgyűlésen a főrendi tábla tanácskozásaiiban és itt az egyházi ügyek felett kifejtett vitában a katolikus álláspontot védte. 1845-ben a kir. tábla ilnöke lett (baro tabulae) de részt vett az 1847-iki országgyűlésen is. A márcziusi napok alkalmával az országgyűlés tanácskozásaitól visszavonult és főleg bírói tevékenységre szorított. A közeletheben hosszú szünet után csak 1860-ban, októberi diploma után, kezdett ismét szerepelni és akkor nagy

tudniok, ez minden kétségen kívül volt, mert pénz nélkül nem lehetnek bálba. De mit mondjon?

Azt mondja, hogy elkártyázta, nem, ezt nem szabad, nem lehet mondania!

De hát mit mondjon?!

Azt fogja mondani, hogy ellopták tőle; az eredmény ugy is egyre megy, csak a mód lesz különböző, no de az nem tesz semmit.

Ily tervezések közt végre elaludt. Másnap reggel nejjének azon kérdésére, hogy hol volt oly soká, azt adá kifogásul, hogy a tegnapi lap nagyon érdekes volt, s így nem akart addig hazajönni, míg át nem olvasta. Az új szám azonban még a tegnapiénál is érdekesebb volt; mert oly hatalmas közleményt hozott a »hazard« játékról, hogy mikor Lajos bácsi végig olvasta, majd a vér meghűlt benne; de hogy is ne, mikor ő róla is említés van nevé ugyan nincs kitéve, ezt bizonyosan kegyelemből tette a szerkesztő, hanem ki van téve a koremsa s az is, hogy hamis kártyás zsidókkal játszott. Most bosszankodott még csak igazán, s átkozta a végzetet.

Felvirradt a bál napja.

Lajos bácsi már közel állott az elkeseredéshez. Most jutott még csak észbe, hogy még barátját is elfeledte meglátogatni; rögtön el is ment, hogy meglátogassa, s hogy egy kis pénzt kérjen tőle kölcsön. Barátját azonban nem találta otthon. Levertsége a legnagyobb fokra hágott. De ime Lajos bácsi arczáról egyszerre öröm sugárzik; mert megtalálta a mentő horgot. Egyenesen egy »Geld auf alles« felé tartott, mi közben még azon töprenkedett, vajjon gyűrűjét-e vagy óráját hagyja-e ott.

Végre is gyűrűjét találván értékesebbnek, s másrészt könnyebben is nélkülözhetette, ezt adta

feltűnést keltett a primási ebéden mondott felköszöntője. Ez évben lett országbíró és e tiszttségében nagyon mellette volt annak, hogy bizonyos korlátozások mellett a törvényes állapotok helyreálljanak. Miután ez nem hagyott jóvá, 1861-ben lemondott állásáról, de főispánná nevezetvén ki, átvette Fehérmegye vezetését és e minőségében részt vett a főrendiház tárgyalásain. Nemsokára az 1861-iki országgyűlés berekesztése után kérelmezte, hogy mentse fel Fehérmegye vezetésétől és 1862-ben a főispáni méltóságról lemondott. 1865-ben Cziráky főkamarmesterré és a főrendiház másodelnökévé nevezetett ki. Mint felsőházi másodelnök három országgyűlési időszakon át (1865—75.) működött. Ez idő alatt a főtárnokmesteri czimet kapta és 1867. óta az aranygyapjas-rend lovagja. Azon felül 1853. márczius 16-ika óta a Magyar-Tudományos Akadémia igazgatótanácsának tagja és így az igazgatók legidősebbike volt. Családi élete a legboldogabb volt. Nejevel, Dezsasse Luiza Erzsébet Katinka grófnővel 1845. február 1-én kelt egybe, és a házasságból két fiu és több leány gyermeke maradt akik Csekonics, Almássy, Eszterházy családokkal rokonosultak.

A holt testbevitelére a halálozás helyén, Kenyeribe Vasmegyébe ment végbe.

László Imre orsz. képviselő. Magyarország állami függetlenségének egyik legrégibb, legerélyesebb és legtartóhatatlanabb bajnoka, az országgyűlési függetlenségi párt alapító tagja 13-án Szakácsiban (Szilágymegye) elhunyt.

László Imre 1811-ben született. Az 1848—49-ik országgyűlésnek is tagja volt már, de a szabadságharcz kitörésekor elhagyta az országgyűlést s mint honvéd küzdött a hazáért. Világos után hosszabb ideig bujdosott a hazában, míg őt is elérte az abszolútizmus bosszúja. A hatalom, az erőszak elfogatta őt s a josefstadi börtönbe vettette. Innen végre kiszabadulván, jobbra Szatmár-megyében tartózkodott s ott a legelőkelőbb birtokosok egyike vala.

1861-től kezdve csaknem minden országgyűlésen részt vett mint képviselő, képviselve a tasnádi, néhány országgyűlésen a szentesi, majd a csurgói, ez országgyűlésen pedig a zilahi választókerületeket. Az 1865—68-iki országgyűlésen egyike volt azon hét képviselőnek, kik megállították a 48-as pártot. E pártnak hosszú éveket át volt elnöke, de utóbbi években meggyengült egészsége miatt jobbra birtokain kellett tartózkodnia.

Halálának közvetlen oka az volt, hogy állampolgári kötelességeihez hiven, részt vett a legutóbbi politikai megyei küzdelmekben Szilágy megyében. Ott ugyanis a restauratív alkalmával meghült, visszaesett régi gyomorgörceibe s ma hajnalban, néhány heti súlyos szenvedés után befejezte dicséletes életét.

Legyen áldott emlékü!

Az eszlári bíró.

Tudjuk mi azt jól, hogy a rendjelek, kitüntetések nem mindig érdemet jutalmaznak. Hitvány zsidók, kik az állam és magánosok kárát vagyent, nagy a nagy vagyonat harcolnak össze, egy kis kortes költségért gyakran kapnak valami silányabb qualitása rendjelet, melylyel az a ki adja, nem kívánja azt, kinek adja valami nagyon kitüntetni, tőlünk pedig azok a rendjel miatt bizony nem számíthatnak tiszteletre.

át, remélvén annyi pénzt csak kap rá, hogy a hazautazásra elég lesz. Csakugyan nem is kapott többet. S pár perc múlva már a pénzzel zsebében haza félt ment. A mama és Vilma már nagyban öltözködtek. Lajos bácsi egy szivarra gurjta leült, s várta a percet, melyben indulni akarnak. Nem tartott soká, mikor teljes pompájában mindketten Lajos bácsi elé álltak, s figyelmeztették, hogy itt az idő az indulásra.

Lajos bácsi arczán hideg veríték gyöngyözött. Várjatok még egy kicsit, szólt hisz még nem késtek el.

A mama és Vilma tehát leültek; miközben folyton a fényes teremről, az elegans gavallérokról stb. ábrándoztak, hogy egyszer csak azt vették észre, hogy 10 óra. Gyorsan felugrottak s indulni készültek.

— Hát hová? szólt Lajos bácsi.
— No ne gyesekedjél, szólt a mama; nem látod, már 10 óra?!

— Lesz reggel is szólt Lajos bácsi!

— Lesz hát, csak gyere hamar!

— Hát pénzetek van-e, mert hát pénz nélkül csak nem mehetek!

— Hát hisz van nálad?!

— Csak volt, szólt Lajos bácsi mogorván.

— Hát hol van, szólt a mama nyugtalan-kodva?!

— Hol van? Másnál!

— Eddig nem akartam szólni: tegnap egy gazember kilepta a zseemből!

— Ugyan ne tréfájl!

— Egy csepp kedvem sincs tréfálni!

— Szent Isten, kiáltott a mama kétségbe-eséssel, végünk van, végünk van, ezen szavain egy közeli diványra hanyatlott, s ájuldozott.

Vilma pedig, hogy tétlenül ne álljon, sirni kezdett.

Hanem van egy kis keresztcske, mely a közönség előtt a legnagyobbrendjelekkel egy fokon áll, az érdemkereszt, olyan mint a katona viltségi érdemeje, melyet ma is igaz érdemért és nem politikai szolgalelküségért, és kortes pénzért osztogatnak.

A nevelés terén felszadot eltöltött, igazán érdemes néptanító, bátor életmentők és a többi ily érdemes emberek kapják ezt a polgári osztályból: ilyet kapott a napokban az eszlári bíró Farkas Gábor uram is.

Farkas Gábor, pedig ezt az érdemkeresztet bizony nagyon meg is érdemelte. Mikor a szegény özvegy Solymsyné szivszaggató panaszt senki se hallgatta meg, s a szegény anya keservével a hatóságok előtt süket fülekre talált, az eszlári bíró vetette latba mellette tekintélyét, s a törvény igazságosságában való rendületlen bizodalomával segítségére volt a szegény anyának. E mellett azon erőlyel, melyet neki az Isten és azzal az erőlyel, melyet a nép becsülése és szeretete adott, saját bizodalomát a törvény és hatóságok igazságosságában bele tudta oltani az eszlári nép szivébe is, mely nép a zsidók minden kihívása és bosszantása dacára, bizva szeretett bírása intő és ovó szavában, az »egész ügy folyamán alatt csendes maradt, várva az igazságot. Még Kozma Sándor rafinerija sem tudta Farkas Gábort és népit higgadt magatartásából kizavarni. ki előtte csodálkozását fejezte ki, hogy az eszlári nép nem veri agyon a zsidókat. Farkas Gábor nagyon helyesen felelt, hogy a törvény elé ne akar vágni a nép, hanem az igazságot onnan várja.

A tárgyalás alatt pedig mintszeriten teljesítette kötelességét, melyhez képest a hatóságok rendelkezéseihez, ügyesü és pontosan teljesítette, s nagy érdeme van benne, hogy a tanuk beállítását, a hatósági intézkedések tognatosítása körül a tárgyalást akadályozó hibák fel nem merültek.

A mellet népe szeretetét teljes mértékben megtartotta, s ma érdemének legfőbb elismerésével büszkén és nyugodtan élvezi öntudatának jutalmát, hogy kötelessét hiven teljesítette s a becsület és tisztesség jele az ő mellet érdemes helyen ragyog.

Lehet, hogy Kozma és Szájter urak is kapnak rendjelet. Mindent megérthetünk ebben a zsidó befolyás alatt nyögő kormány idejében, — de a Kozmák és Szájterek rendjele csak zsidós cifraszág lesz, Farkas Gábor pedig a szó valódi értelmében veendő »érdem kereszt«, melynek fényét a korona elismerése értékét pedig a nép tisztelete garantiroza. Mi is azt kívánjuk, hogy érdem keresztjét hordozza sokáig jó egészségben s a nép folytonos soha nem szünő tiszteletében a derék ember!

Szapuló.

Emlékezzünk mi arra, egy évvel ezelőtt, uton utfélen füleinkbe sugdosták »jóakaróink«, hogy térjünk meg, mert az antisemitizmus pár hó múlva ugys elmulik, megszűnik, mint a szappan buborék. Aztán elmult a rövid terminus és az antisemitizmus csak nem mult el.

A jámbor óhajts megmaradt, sőt a »szószó« fontosságára emelték a zsidópajtás uraságok, tapasztalván: hogy a zsidó egyéjűl csak ezzel a jövendőléssel engedi magát — megcsalni.

Utóvs Károly arról az időről beszél, »midőn majd az antisemitizmus göze elpárolog.« — Tiszta Kálmán pedig várja az alkalmas időt, midőn a közvélemény a zsidókkal kibékül; hanem ezeknek az urak van eszük, hogy ezt az alkalmas időt nem nagyon közelre

Lajos bácsi, kit e jelenet jobban meghatott, mintsem hitte, nagyon elszomorodott. Végre azonban mégis erősebb természetűl bírván, vizsgálni kezdte őket: soh' se sirjatok, már megtörtént!

— De hát hogyan utazunk haza, szólt a mama!

— Majd valahogy csak hazaérünk!

— Délelőtt kértem barátomtól 30 frtot; bálba ugyan nem mehetek, de kifizetve a számlát, valahogy haza utazhatunk.

Nem lévén már más mód, a mama és Vilma belenyugodtak; s bár fájó szívvél, de levetkeztek, s a bálnak vége lett.

Másnap kiegyenlítően a számlát, hazautaztak. Otthon a sok ismerős már kíváncsian várta őket; azonban nem beszélhetett egyik sem velük, mert a mama bánatában lázba esett, Vilma pedig kiserit szemével senkivel sem akart találkozni. Szerencsésjükre az ismerősök mindezt kimerültségnek s meghülésnek tulajdonították.

De miután semmi a nap alatt titokban nem marad, Lajos bácsinak báli kalandja is napfényre jött. Ugyanis a helybeli orvos fél év múlva bizonyos ügyben Pesten járt, s ott mindent megtudott.

No hiszen lett nevetés a casinóban. Lajos bácsi soká nem is mutatta magát az utcán. Mikor azután a következő farsangban a casinó bálra a meghívók szétküldettek, Lajos bácsit azzal bosszantották barátai, hogy ő nem kap meghívót, miután ugy is a pesti jogász bálba megy.

De szerencsésjére nem is lett reá soká szükség, mert Vilma még a farsangon férjhez ment. Lajos bácsit pedig még ma is avval lehet legjobban megbosszantani, hogy mikor megy Pestre a jogász bálba?

Ép író: Gyula.

jóslójak: legalább ha ők nem mondhatják is, hogy lám! igazunk volt, mi meg nem mondhatjuk nekik az ellenkezőt, mert hiszen a jövőről beszélnek...

A zsidókat pedig boldogítja a jövőben ígért vizsgatás, a jövendőmondók pedig zsebre teszik tőlük az előleget készpénzben.

Szájfert ur azonban legjobban bizott. Anynyira bírott hogy szinte bele képzelte magát abba a boldogságos időbe, midőn a közvélemény felemeli őt is és jubileummal fogadja a bíró ítéletét, mely megtorolja az ő megtépett reputációjának sérelmeit.

Rosszul tette, hogy bizott; az időjárás kiváló tehetség, mely csak a leveli békáknak — és Kemény Gábor minster urnak a tudományok: ő rosszul jóslott magának, mert jó idő helyett oly zápor esőt kapott, mely bizony elverte rajta az eszlári port.

A jó idő reményében megindított Ónódy Géza elleni perben ítél a bíróság, kimondta, hogy Szájfert urnak nincs mit keresnie, amit pedig kereshetett volna, — a becsületét — azt ő tudja miért nem kereste.

Az ítélet napjág azonban a szép idő sem jött meg, a sakterek napja nem süttöt fel s az antisemiták gunyjának záporát ki kell állnia.

A zápor pedig hull szakadatlanul, s ki a hazát nem ismerő zsidóhoz fosatlakozik, azt az arany borjú szobrához vezető, mai napjág nagyon letaposott országutjain éri: a lucskos utakon pedig nem nyílik meg nép szeretet meleg hajléka menhelyül soha.

Ngos Kovács Sebestyén Gyula kir. tanácsos s tanfelügyelő urhoz.

Pár évvel ez előtt a megye törvényhatósági közgyűlésén ismételve szóba hozatott hogy a somogyei segédtanfelügyelő Pécssett lakik; ezen interpellációk következtében a közoktatási miniszterium részéről intézkedés történt, hogy e vizsátság megszüntessék s a segédtanfelügyelő hivatalából külföldben bekövetkező elbocsájtás terhe alatt lakását Kaposvárra tegye át: — ugy mondják, hogy a dolog ugy ért, véget hogy nagyságod hivatalosan jelentette, miszerint segédje a meghagyásnak eleget tett. Tekintve azonban, hogy az az ur Kaposvárot soha se lakott állandóan, ideiglenesen is csak néhány hónapig tartózkodott, azóta pedig ismét senki se halja híret se; felettébb leköteleznék nagyságod mindazokat, kiket a dolog érdekel, ha megmondaná: hogyan jelenthetett hivatalosan olyat, a mi végre is a tényleges valósággal ellenkeznek? X.

H I R E K.

— Gruber János orsz. képviselő ur a következő nyilatkozatot küldte be hozzánk. A Népjog f. hó 8-iki számában közzétett azon hirre vonatkozólag mintha én a függetlenségi körből kiléptem volna, — tisztelettel van szerencsém kijelenteni, hogy ezen közlemény a valóságnak meg nem felel, mert én a függetlenségi körből ki nem léptem, annak ma is tagja vagyok és leszek míg annak zászlójára Magyarország önállósága és függetlensége lesznek felírva. — Megjegyzés nélkül is közölhetnék e nyilatkozatot, mert megvagyunk győződve, hogy a közönség sem tartja nagyon fontosnak, a képviselő ur abbéli felvilágosítását, hogy ő a sakter körnek maig is tagja. Tekintve azonban, hogy a képviselő uról eddig hozott jóakaratu közleményeink is csak személyes jóakaratumk és nem a dolog fontossága, vagy a közönség érdek elődése miatt nyertek tért lapunkban, jövőben való közléseinknél kizárólag csak a »szószó igazság« és a közönség helyes értesítése fog bennünket vezetni, ha a képviselő urról beszélni egyáltalán kénytelenek lennénk. A körből való kilépésének híret a Függetlenségből vettük, hol az megczáfolva nem lett, pedig azt ott kellett volna megczáfolni.

— Roboz István kollegánk a »Somogy« tulajdonosa. (mint lapja legújabb számában jelenti, megtette magát »főszerkesztőnek.« a Somogy felolós szerkesztője pedig ezután Both Menyhért ur, a lap eddigi segédszerkesztője lesz; miután Roboz ur kijelenté azt is, hogy e változás csak ideiglenes, s működési terét a lapban fentartja, — további nyilatkozat nélkül sem kételkedtünk volna, hogy a »Somogy« iránya ezután is »mérésékelt szabadelvű« lesz; vagy is marad a régi.

— Nyilatkozat. A »Világosság« zuglappan ellenem és szüleim ellen írtett nemtelen támadásért magamnak és szüleim emlékének sajtóper után szerzek elégtételt. Az ily fajta támadásoknak minden ember ki van téve. Szemnye c. Emil.

— A talmud morál. Midőn a zsidó megszorul talmudjához fordul, s ez megmutatja neki a róka lyukat, melyen a kibujást megkísértheti. Ezt tapasztaltuk a csurgói »lázdási« ügy tárgyalása alkalmával is; az egyik Jákob kárát 500 frtban állapította meg, látván az elszörnyűködést, mert hát nem hogy bevért ablakai, de tán egész háza sem ér annyit, gyors

san hozzátes is voltam a megkérdést között, péld bíróra vall, de hangját kinek fiát a nusították kérdéseket, azt mondja, rost arra, n vádjának er Perze, hogy mert a ká ő Szalayval b e n. No de azonnal pan ságnál rígal egyszerűen előt mondó koznak, kik — mi ugyan de nem is k

— Ftdő U vasárnapra dozatok írá taná Kapo S o m a s i el osztályvú k íránt. A me tek : a meg melyet Csel Roboz Istvá

dolgot miut csakugyan r gymnasium elfogadja s érdemeit s C s o r b a E Pálnak, de miniszternek meg kell kö képviselő te tárgyalatni

— A het ronyórával hívek ezer állítottak.

— A kép városban las antisemiták közelebb a J s egy száza kalommal a gyűlési antis vezérlete als sonló mozga Ferenczváros de valószínűl viseli. A fő nyezésre a je ébredezettek sorsát eldönt

Vasmegyé mánypartja ben pedig Fú sorjelöltekül felt Ágoston getlenségi pá getlenségi p egező Vasme

— A ves Balog Károly és Szilágyi val egy felhí dekkességének tünk. A felh nak, hogy az ellenjavaslat nos iparos c lenjavaslat n benyújtatn elvetendőnek iparos osztál catio kényzs fegyenczipar határozása, s sítése, házalá leteknek a l s e felékről javaslatu n a zsidó srind és zsidógló leconcurrálja vetleniti. A sége, azért közt némi kik az ipar saját zsebuk szolgálják.

— A zsid nagyobb fok tudósításába nap olvasha speculatiók nem volt ke néjenek meg czárné általi mindamellet bön álló kib egyéb tekint emelkedés már ez a zsid mint egy feje mor arczala a budapesti ege? Mahol szemtelenség

san hozzáteszi: „Tek. Jthürvényezék szökőbe is voltam azt is hozzá számítottam.” A másik megkérdezte, kit ismert fel az ablakbörök között, példás szemtelenséggel a segéd szolgabíróra vall, hozzátéve, hogy nem látta ugyan, de hangját ismerte fel. Majer Ignác pedig kinek fiát a tüzeset alkalmazva gyújtással gyanúsították nagyon kényelmetlennek találta a kérdéseket, melyeket a védők hozzá intéztek, azt mondja, hogy Szalay Károly biztatta a kározt arra, miként reá valljon, sőt arra is, hogy vádjának erősítésül hamis tanukat szerezzen. Persze, hogy azon helyen kiderült hazugsága, mert a káros Herzensnyák kijelentette, hogy ő Szalayval soha se beszélt még életében. No de megjárta az az oraság, mert Szalay azonnal panaszt emelt ellene az illetékes hatóságnál rágalmazás miatt halotlan eszlári módra egyszerűen eltagadta azt a mit száz ember előtt mondott. Hanem hát még ma is találkoznak, kik azt mondják olvassuk be a zsidót, — mi ugyan nem is irigyeljük gusztsukat, de nem is kériük belőle.

— **Füdü Újvári Ferencc** esperes plebánus mult vasárnapra értekezletet hívott egybe azon módokat iránti tanácskozás végett, miként óhajtaná Kaposvár város közönségét kifejezni Somsich Pálnak a gymnasium nyolcz osztályúvá kiegészítése körüli szives fázadozásai iránt. A meghívottak legtöbbszörre megjelentek: a meghívó esperes előterjesztése után, melyet Cselők gym. igazgató melegen pártolt Roboz István szólalt fel, korainak tartván a dolgot miután hivatalos értesítés arról, valjon csakugyan nyolcz osztályra kiegészítették-e a gymnasium vagy sem nem érkezett, elvben elfogadja az indítványt elismeri Somsich Pál érdemeit s szívesen szavaz köszönetet. Ifj. Csorbá Ede kiemeli, hogy nemcsak Somsich Pálnak, de gr. Széchenyi Pálnak s Trefort miniszternek is vannak érdemei azoknak is meg kell köszönni, erre azonban csak a városi képviselő testület hivatott, ott kívánja az ügyet tárgyalni; mely indítvány el is fogadtatott.

— **A hetesi ref. templom** új harang és tornyórával gazdagodott, melyet a refermatius hívek ezer forintnál többre menő költséggel állítottak.

— **A képviselő választási mozgalma** a fővárosban lassanként megindulnak. A fővárosi antisemiták is életjel adtak magukról és legközelebb a József városban pártját tömöríték s egy százas bizottságot alakítottak. Ez alkalommal a választók meghívására az országgyűlési antisemita pártkör tagjai közül Istóczy vezérlete alatt többen megjelentek ott. Hasonló mozgalom indult meg legközelebb a Ferenzvárosban is, mely kerületet ezuttal, de valószínűleg utóljára Kemény miniszter képviseli. A főváros tehát megadta a kezdeményezésre a jelt. Most már a vidéki választók ébredkeztek a nagy napokra, melyek hazánk sorsát eldönteni lesznek hivatva.

Vas megyében a szombathelyi kerület kormányzója Kuncz Adolfot, a sárvári kerületben pedig Pestetich Andort lépteti fel képviselőjelöltnek; a községi kerületben Trefort Agoston cultus-miniszter lép fel. A függetlenségi párti lapok, úgy hiszik, hogy a függetlenségi párt némi erély lathá vetésével egész Vas megye minden kerületében győzhet.

— **A veszprémi összes iparosok** nevében Balog Károly iparoskör elnöke Benkó István és Szilágyi Mihály bizottsági tagok aláírásával egy felhívást kaptunk, melyet daczára érdekességének csak rövid kivonatan közölhetünk. A felhívás a járja iparos polgártársainak, hogy az új ipartörvény javaslat ellenében ellenjavaslat készítése végett egy 3-ik általános iparos congressust tartanának, hol az ellenjavaslat megvitattatván az országgyűlésnek benyújtatnék. A kormány javaslatát feltétlenül elvetendőnek tartja a meghívás, mert az az iparos osztály főérdekeivel, minők: a Qualificatio kényesztársulás, vásáruigy rendezése, fegyenczipar által cultiválható iparágak meghatározása, iparos ifjúsági egyetek rendszerezése, házalási ügy rendezése, állami szükségleteknek a hazai ipar által leendő fedezetése s a félközlő szó sincs. A mellett a kormány javaslatát nem védi a komoly, munkás iparost a zsidó svindlitol sem, mely hitvány áruival, és szédelő hirdetésekkel a becsületes munkát leoncurrellja, a verő községet pedig elkedvetleníti. A zsidó az iparos legnagyobb ellensége, azért vigyázni kell éppen az iparosok közt némi tekintélyre szert tett zsidókra is, kik az ipar érdekeivel szájában, voltaképen saját zsebküket, s a zsidóság általános érdekét szolgálják.

— **A zsidó arrogancia és szemtelenség** legnagyobb foka. Egy budapesti zsidó lap tözsdé tudósításában következő közlemény volt tegnap olvasható: „A megnyitásnál — a börze speculatiók kezdetét érti — a hangulat épen nem volt kellemes, a mit az Ephrussi bankár néjének szül. Rothschild bárónak az orosz czárné általi hideg fogadtatása idézett elő; mindamellett később a párisi költsön küszöbön álló kibocsátására való tekintet minden egyéb tekintet háttérbe szorított s az ár-emelkedés tetemes mérvben létesült.” Tehát már ez a zsidó Ruffke is oly fontos személyiség mint egy fejedelm, a kinek mosolygó nap komor arczata szerint derül ki, vagy beborul a budapesti börze görbelábu galopinjainak ege? Maholnap már a zsidó arrogancia és szemtelenség a Rotschild házat nem csak a

fejedelmi udvarok mellé, hanem azok fölé fogja emelni.

— **„N. Atádi olvasókör”** bálja folyó hó 9-én történt meg, mely zsidó nélkül vig hagulatban tartotta a jelenvoltakat. Hiába igyekeztek a zsidók és emberek megboktatni, de biz az nem sikerülte mögát. Az olvasókör számos tagja családakkal reggelig mulatott a kedélyes mulatásban, melynek legfőbb érdeme az volt, hogy zsidó nem volt a bálban. Mutatja e körülmény azt is, hogy a társas élet a zsidó távollétével kedélyes és fesztelenségben nyer, mennyiben mulatni csak azok között lehet igazán, kiket kivétel nélkül szeretünk.

— **Magyar-Atádon** Keszthelyi István rendezése mellett az igali zene közreműködésével kivilágos kividradtíg tartó batyu-bál folyt le folyó hó 10-én éjjel. A hölgyek közül jelen voltak: Sörös Istvánné, Bohár Lajosné, Majlender Nándorné, Janka Péterné, Keszthelyi Istvánné, Belevári Mihályné, Varga Ferenccné, Sörös Lujza, Belevári Juliska és Mari Varga Erzsike, Nagy Róza k. a. Az urak közül Varga Ferencc, Janka Péter, Bohár Lajos, Majlender Nándor, Füzy György, Németh István, Hódosy Elemér, Leépy László, Paál Elek, Szeraphin Viktor, Varga Imre. stb

— **Műkedvelői előadás.** A kaposvári iparos ifjúság képző- és segélő-egyletének tagjai f. évi márczius hó 1-én jótékonycélú műkedvelői előadást rendeznek a „Korona” nagytér-mében, melyre felhívjuk t. olvasóink becses figyelmét. Ez alkalommal elő fog adatni Csepreghi Ferencc — közönségünk által is előnyösen ismert — darabja a Sárka csikó. Hogy az előadás sikerülni fog az bizonyos, miután a szerepek igen szorosness kezekbe jutottak.

— **A köröshegyi ember** is elérkezettnek látta az időt, hogy hizócskáját leölje, minél fogva egy szép reggel jól fel is pálinkáztak s a hizót le is ölték. A tréfas szomszéd észre vette, hogy a disznóólok kissé többet is vettek be a pálinkából, mint a mennyi éppen-séggel elégséges lett volna, minélfogva megtette velük a tréfát, hogy a leölt s porkölös végett szalmával befödött hizót a szalma alól kiluzta és saját, az árnyékvilágól esetleg épen az nap kipusztult kutyáját tette a szalma alá. A disznóólok végre a pálinkás asztaltól ismét a leölt hizóhoz néztek, s a szalmát meggyújtották. Amint a szalma elégett, kissé soványították a hizót, s már-már azon véleményben voltak, hogy a jól hizott disznó bőre fel-pattant és a szalonna zsirra olvadva, kifolyt belőle. Nagy lett a sopánkodás, de bezeg nagyobb lett a harag és mérgeződés, midőn a megpörkölt »hizó« viczorgó fogairól és körmeiről felismerték a helyzet fatalitását hogy az igazi hizó elvesztett, s ok kutyát porkölték. Kerítés mellől nevelgő jókedvű szomszéd végre a dolgot felvilágosította s a valódi hizót előadta. Ezután a tréfa után, hogy a tréfas szomszédot meghívták-e a torra, vagy nem, arról már nem szól tudósítónk.

— **„Függetlenség”** cautióját végre a fővárosi polgármester elfogadta, miután Verhovay Gyula a szörszálhasogatásig kívánt becsleveleket bemutatni. Nagy a levertésg e miatt izraelben. Már azt hitték a zsidók, hogy a Függetlenségnek meghuzhatják a lélekharagot. Rettegetes családásukat a legnagyobb néma hallgatásba temették. A mily nagyon üvöltöttek Verhovay ellen a zsidó és zsidóbarát lapok, épen annyira némák most, sőt a polgármester határozatairól is csak egy másik emlékezik meg. — Egyébiránt tudják meg a zsidók, hogy a Függetlenségért mások is készen állottak cautiót tenni, de Verhovay Gyula a Császár Zsigmond által felajánlott biztosítékhoz szíves maradt s erélyével a hatóságok által elébe döntött akadályokat elhárította.

— **2000 zsidó tanító** van — nem a világon, hanem Magyarországon. Irtozat meg elgondolni is. Egész hadsereg, a mely az álliberalismus hőseinek uralma alatt, pár év alatt ötször akkorára növekedhetnék hogy elfoglalhatná az országot.

Zsidók védegyete — zsidók ellen. Egy év előtt egy csodaszülöt látott napvilágot Budapesten: „a budapesti hitelezők védegyete.” Azt már csak természetesnek találta mindenki ha az adósk szövetkezőnek és védekezőnek hitelező uszorások ellen, de arról, hogy a hitelezők védjék magukat az adósk ellen, még nem hallott a világ. Budapest e speciálitása körülmetszett zsidó alkotás. Az egylet elnöke, tagjai zsidók. De zsidók azok is a kik ellen a védegyet alakult. A zsidó ugyanis nem bánja, zót érdemül rója fel, ha hitsorsosa csal és szédeleg — csak ő maga ne legyen a károsított fél. Minthogy pedig — más nem létében — a zsidó egymást is megcsalja — azért alapították meg a zsidók a hit védegyeletet, hogy a zsidó hitsorsos társak által le ne főzessenek. Tudvalevő dolog ugyanis, hogy a zsidó kereskedők legfőbb vagyonszerzési módja a csőd. Miután a hitelt teljesen kimerítették, s az adósságra beszerzett értékeküket szerencsésen biztonságba helyezték, illetőleg azok pénzértékét zsebreválták, bejelntik a fizetékép-telenséget. A szinleg vagyonbuktó zsidó ellen azután megkezdődik a törvényes eljárás, a melynek vége legtöbb esetben az, hogy a hitelezők — legalább a veszett fejszének nyele kerülfjön meg — 10—20% perccenttel kiegyenek, s a vagyonbuktó uja feltünik a kereskedelmi világban. Hébe-korba ugyan megcsik az is, hogy a törvényezék fenytő osztálya is hangot ad magáról s vétke, vagy hamis bu-

kást talál megállapítani. A zsidót azonban még ez a dolog sem nagyon alterálja: leüli a kiszabott időt a kincstár költségén, azután pedig újra kezdi a gscheftet más firma alatt. Így megy ez ösdidőktől fogva, így megy ma is. A legközelebbi napokban egymást érték Budapesten a fizetés beszüntetések. A leg-hiresebb budapesti zsidó cégek kérték maguk ellen a csőd elrendelését. A többek között bizonyos „Latzkó borkereskedő” cég 600,000 frt passivával is legutóbb a „Moskovitz és társa gazdasági gépüzlet” cég (valamennyi zsidó) 250000 frt passivával csődbe jutottak. A megbukott zsidó kereskedők hitelezői sok esetben szinte zsidók. Utóbbiakat tehát igen érdekes annak tudása, kik azok, a kik csőd alá kerülni igyekeznek. Ebből az indokból alakultak védegyeték; hogy a candidatus bukconcz állapotja és eszejárása egyesült erővel kiszimoltassék, s ahhoz képest járjanak el. — E furca védegyeték a napokban tartotta meg közgyűlést, de abból csak azt a nevezetes dolgot tudta meg a világ, hogy elnöké Fürth Jakabot választották meg. Nem a becsületes föld képének, hanem a hamisan bukók bandájának lenl megrendelni a — statáriumot.

— **A csurgói „lázadás.”** Nyolczadik napja, hogy a budapesti kir. tszék kiküldött tanácsa ez ügyet tárgyalja, ezideig 53 vádlott s 69 tanu halgaltattott ki; mi lesz az eredmény? ma még természetesen biztosan tudni nem lehet; ez ideig következő tényállás derült ki:

A csurgói zsidók, úgy mint országszerte nem egy helyen, az eszlári per tárgyalását, követett időben, azon féltükben, hogy a keresztény lakosság az igazság szolgálatát kezébe találja venni, a nélkül azonban, hogy erre legkisebb tényleges adattal bírtak volna, mind azon törekedtek, hogy a hatóságot kivételes intézkedések megvetésére bírják; naponta eljártak panaszra a szolgabíróhoz, hol itt, hol ott jelentettek ablak betöréseket, anélkül azonban, hogy ily megtámadásnak csak egyetlen esetét is bizonyítani tudták volna, látva azt, hogy ez uton czélukat el nem érik, sőt hogy a kihívó magaviselet sem képes a keresztényeket, törvénybe ütköző cselekményekre ingerelni, tettlegességekhez nyultak, nemcsak hogy botokkal felgyverkezve csoportosan csatangoltak az utcákban; nem csak hogy gyermekeket meg-támadtak a bántalmaztak, de augusztus 24-én a babócsai vásárról haza térő Szukits János polgárt s kocsin ülő társait is megrohanták s megverték. Miután pedig a tettest a pandurok elfogni akarták, ennek ellenálltak s a letartóztatást megfúszították.

Ezzel betellett a mérték, s viszonzásul a Fehérlő kocszmából 25-én este kiseregő nép a zsidók ablakait beverte; ennek azután az lett következtése, hogy a zsidók hanyathomlok otthagyták Csurgót, s elköltöztek vasuton Zákány felé.

Történt azonban, hogy 26-án vasárnap délután tűz ütött ki s Herzensnyák Csurgó úvárosi lakos pajtája leégett, állítják többen, hogy a tíz mellől Mayer Gyulát, Mayer Ignác fiát látták elfutni, sőt, hogy a fiu meg is vallyotta miként apja unszolására ő gyújtotta meg a pajtát; a felbőszült nép erre a fiut tüzbe akarta dobni s Mayernek a padlásra bujt családját pedig bántalmazta! miután azonban a tűz eloltatott, a község bírónak sikerült minden erőalkalmazása nélkül a rendet helyreállítani.

Ugy látszik azonban, hogy a közeli falukban hire futamodott, miként a zsidók elhagyták a várost s házaikat, üzleteiket; mert az estéli órákban ismeretlen emberek csoportosultak össze s a gazdátlan boltokat kiüríteni kezdték Erdősi szolgabírósegéd erre összeszedte a már koncentrált pandur erőt, s megtámadván a foszogatásokat azokat széjjél ugratta s a rendet teljesen helyreállította.

Ez egyszerű tényállást feljuttat a zsidók, Kozma Sándor kir. ítőgyész ur hírhedt kóriratával akkorára, hogy mint a bevezetésben érintettük immár nyolczadnapja, hogy az elfoglalja a tszéket, s itt tart Kaposvárott vagy kétszáz embert; hogy elfogtak Csurgón sze gényt, boldogot még a személy azonosságáról sem szerezvén teljes meggyőződést.

Előre láthatóság az ügy még legalább három napot vesz igénybe, s így befejezése e hó 19-ke előtt nem várható.

Országgyűlés.

Az országgyűlés február 7-én kezdette meg az 1884. évi államköltegetés tárgyalását. Hegedűs Sándor előadó után szolt Mocsáry Lajos, ki maga és pártja nevében kinyilvánította, hogy a kormány iránt bizalommal nem viseltetvén, a szőnyegen levő törvényjavaslatot el nem fogadja. Ezután Horváth Nándor szólt; utal arra, hogy meggyőződése szerint a Tisza kormány 9 éve, valódi csapás volt az országra, mely a politikai erkölcsöket teljesen megrontotta. Tisza után bárki jönön a kormányra, egyebet nem talál, mint a monarchia másik felével szemben egy megrontott posítót és az országban sajnálatos politikai kishitűséget. A javaslatot el nem fogadja.

Apponyi Albert: a helyzet képe szerinte az, hogy míg egyrészt a kormány hibája miatt Horvátországot moraliter elvesztettük, másrészt az antisemitismus rohamosan terjed az országban. A kormány fejlesztette oda a horvát dolgokat, hol ma állanak, a folytonos engedményekkel, melyeket a horvátok-

nak azért nyújtott, hogy a horvát képviselők szavazatait biztosítsa. Azután pedig megmondatlan hatalmi tényekkel növelte az ingerültséget, s végre is kénytelen volt engedni, mivel a bajt növelte, mert gyengeségét mutatta ki. Ma már ott vagyunk, hogy Magyarország akarni sem tud. Azután beszél az antisemitismusról, mely szerinte gazdasági baj levén, azt az uton is kell orvosolni, t. i. a tőke áldásait minden felé egyenlően és igazságosan kiosztó hitelszervezet által.

Azután áttér adminisztratív bajainkra, melyeken a miniszterelnök vagy nem tud, vagy nem akar segíteni. Feltétlen igazságosságot és tisztaságot követel adminisztratívokan.

Szapáry Gyula gróf miniszter hosszasan válaszol Apponyi és Horvátszkyknak, s állítja, hogy az általános elszegényedés nem oly nagy, mint mondják, a kormány gazdasági és közoktatási dolgokban nagy eredményeket ért el, fejlesztette a gyárpart és pénzügyeink rendezésében is sokat tett.

Tisza Kálmán miniszterelnök szinte Apponyi és Horvátszkyknak válaszol; állítja, hogy Magyarország soha sem birt a monarchiában akkora súlylyal, mint éppen az ő kormánya alatt. Tiltakozik, hogy Horvátország nagyob súlylyal bírna, mint Magyarország a monarchia politikájában, Részletes kormány politikáról Horvátországgal szemben nem beszél, de mindaddig erősebb rendszabályokhoz nyulni szükségesnek nem tartja, míg arra tettleges indokot nem lát.

Somsich Pál a javaslat ellen beszélve, kimutatni igyekszik, hogy Magyarország vagyona csökkent, mivel szemben Pileszky Tádé czáfolja Somsich Pál adatait. Ezután a törvényjavaslat állallanosságban elfogadtatott. A február 8-án folyt részletes tárgyalás minden nevezetesebb mozzanat nélkül folyt le, s a törvényjavaslat részleteiben is váltzás nélkül fogadtatott el.

Irodalom és művészet.

„Körülöttünk” cím alatt elbeszélések és rajzokra hirdető előzetést Füzy György igali néptanító, mint szerző és kiadó egy szemelyben. Az elbeszélések tárgyai a szerző vidékének népéletéből vannak véve, s a körülötte lakóknak életeseményeit, azok színelveit iparkodik feltüntetni. A kötet ára 80 kr. díszkötésben 2 frt. A tiszta jövedelem fele a néptanító árvalháza, fele pedig a szerző szülővárosában Veszpremben felállítandó gymnasium javára lesz fordítva. Február végeig előfizetheti a szerző Füzy Györgynél Igalban.

VIDÉKRŐL.

Balaton vidék, febr. hó.

A hírlapok közleményei mig egyrészt a napi politikai és társadalmi élet eseményeinek előadása által a közvélemény alakulására hatnak, másrészt kutforrásul szolgálnak a történetírónak, ki politikai és társadalmi életünk történetét okulásul a jövő nemzedéknek írja meg. Ugy vélem, hogy éppen ez előadott czélok szükségessé teszik azt, hogy a hírlap csekélyebb érdekű és fontosságú közleményeknek is tért adjon, ha azok bizonyos jellemzetességet nem nélkülöznek, mely tulajdonuknál fogva adatként szolgálni képesek.

A „Népjog” egy áldásos, nagyszerű mozgalmat szolgál, mely mozgalom hivatva van arra, hogy a magyar nemzet politikájában és társadalmában megtisztítsa általomos, de éppen azért legveszedelmesebb ellenségétől a zsidótól; hivatva van arra, hogy e szu romboló munkáját a magyar nemzet ezeréves előfájában megszüntesse, meg mentso a fa derekát a népet, hogy az gyarapodjék erőben, s hajtson új és új, díszes és lombos koronát.

Mert fájdalom! tagadhatlan az, hogy nálunk a szu romboló munkáját a zsidó teszi, ki aljas furfangjával, hűnös lelkiismeretlenségével megrontja népünket erkölcsében vagyonában, s áldozatai erőtlenségét felhasználja, kifosztva azokat rabszolgáivá teszi őket.

A legrefináltabb zsidó furfang egyik esete történt néhány év előtt községünkben, melyet mint a datot a közvélemény megalkotása és a jövő kutforrása tekintetéből a „Népjog” tisztelt olvasóival bátor vagyok közölni.

Elt községünkben J. nevű polgár néhány év előtt ki akkor még házas, telkes, jó módú földmives ember volt. De kiről egyuttal mindenki tudta, hogy a jó Isten valami eleven gondolkodási képességgel meg nem áldotta. S. nevű zsidó az együgyű ember áldozatul és vagyonát zsákmányul szemelte ki, minélfogva soká kerülgette az atyafit, hogy végre megkezdhesse ravasz munkáját vele szemben. Mint a róka az egyszeri hollóval, melynek a csőrében tartott sajt kedvéért hangját dicsérette, hogy az elfelejtkezve csőrét kárográsra nyissa s a sajtot leejtse: a zsidó is gyöngébb oldalán kezdte az együgyű embert dicsérgetni; magasztalta szép házat, gazdaságát és a többi, de nem felejtette el azt sem, hogy mi hibázik még J. gazdának, hogy boldogsága tökéletes legyen. Előadta neki, hogy nagyobb gazdaságot is könnyen lehetne szerezni, s oly érdemes ember, mint J. gazda még azzal bírni is lehetne. Ő, t. i. a zsidó, ki nagyon jó akarója J. gazdának, tudná is a módját, hogy miként ejthetné ennek szerét J. gazda.

Emberünknek e beszéd szegét ütött a fejébe, s kérdezte a zsidót, hogy hát hogyan gondolja, amit elmondott.

A zsidó erre aztán himelt-hámolt, végre ravasz mosolygás közt előadta, hogy ő megmondja a titkot, de hát ő is szegény ember, ő is szeretne valamit keresni, ha tehát J. gazda 20 frtot nem sajnálna érte, bizony nem bánna meg. A 20 frt kissé megdöbentette az atyafit,

de már ekkor benne volt a zsidó hálojában. s kilátásba helyezte gazdagodás és gondolata egész lelkét elfogta... többé nem tudott menekülni, s csak azt vetette, hogy nincs 20 forintja.

No az éppen semmit sem tesz, sietett a zsidó megjegyezni, ő nem oly erőszakos, rá ér; de szívesen el is vár az ilyen becsületes embernek, mint J. gazda, ki akkor is megfizethet, majdha a nagy gazdaságban könnyen kidobhatja a 20 rongyos frtot, Hanem hát az ember halandó, ő nem is másért csak hogy ez a sora-módja kér egy kis irást a 20 frtről J. gazdától.

Az áldozat még kissé vonaglott, míg végre az eléje szórt hízélgés tömjénfüstje végleg elszédítette... s az irás megkészlővén a zsidó zsebébe vándorolt.

Most már aztán rá került a sor a zsidó titkára, hogy mitől lesz J. gazda gazdag ember? a zsidó pedig szolgált egy tanácsal, hogy vegye ki J. gazda árendába N. N.-nek a a birtokát, s akkor majd meggazdagodik... a polgár, ki valami rejtett kincs felfedezését várta, egyszerre belátta megcsalását, de már későn, mert az obligatio a zsidó zsebében volt s együgyűségét annyira szegyenlette, hogy a dolgot maga is eltitkolta.

A legvége pedig az lett a dolognak, hogy a 20 frt és uszora kamatai fejében dobra került J. gazda háza és telke, maga pedig, mint a zsidó örökös adása holtig ingyen dolgozott zsarnok hitelezőjének, s gyermekei sohajta mennek el naponta egykori házuk előtt elgondolva, hogy attól őket a zsidó és apjuk zsidó barátsága fosztotta meg.

Száz és ezer eset van ilyen s ezek az antisemitismus okai, melyeket mindenki megtalál, ki a nép érdekeivel igazán törődik. M. L.

Endréd, 1884. jan. 30.)

Tekintetes szerkesztő ur! Az utóbbi időben e kántor-tanító urak között azon kérdés adta elő magát: »Ki tartozik a helyettes kántor-tanító költségét viselni? a midőn a haszonélvezete a tanítói javaknak elhalt özvegyet vagy árvaít illeti.

Ahogy szemmel kísérem az eseményeket, még nincsen tudomásomra, hogy ezen lényeges kérdés tisztán jogi szempontból megoldást nyert volna; és a törvény szellemének megfelelő lett volna hasonló ügy elintézése. Az eredmény ez ideig az, hogy a helyettesítés költséget vagy az özvegy vagy az árva viselik.

Tisztán a törvényre helyezkedne és annak czélzatát tartva szem előtt, a fenti eljárás nem volt méltányos és igazságos.

Nem pedig azért, mert a kántor tanító állomás betöltésére a törvény szellemében két mód lehetséges:

először: elhalt utódai, vagy gyámja által választandó helyettesessel;

másodszor: az iskolaszék által választandó helyettes.

Ez utóbbi kétféle módon lehetséges; a) ha elhalt után a javadalom élvezetére igényt tartható özvegy vagy árva nem maradnak; és b) ha igényrel bírók a helyettesítés eszközölését az iskolaszéknek megengedték vagyis átadták.

Ezt és így hozza magával a törvény szelleme. Ha azonban a fent hivatkozott mód mely szüntelenül a második esetet alkalmazza az első és jogos esetben is és elhalt árva által fedeztetni a terhet, fenntartatik; világosan ellentétbe jön a törvény szellemével és czélzatával, miből az eddig gyakorlott téves eljárásnak elvetését lehet következtetni és várni az intéző iskola hatóságától, és arra számolni a következő igazságnál fogva:

A teherviselés jogokkal, és viszont van kapcsolatban — igazsággal szemben, nem tekinteni azt, mi a méltányosság és igazság: hanem a megürült állomást az árva (gyámjuk) vagy az özvegy közbefjötté és meghalgtatása nélkül betölti: önként mint méltó következmény lesz a teher; vagyis: a felmerült helyettesítés költségeit ne az árva, vagy özvegy; hanem viselje azon iskolaszék vagy község, akik részéről a törvény szelleme és czélzatánál ellentétesen alkalmaztatott a helyettes.

Csakis így van és lesz elég téve a törvénynek a levetelt hogy ajkalmat adjunk a kérdésnek tén megoldó megvilágítására is. Szerk.

Laptulajdonos és kiadó SZALAY IMRE

vény intenciójának; mert valjón nem szabad-e az árva és özvegynek keserű sorsán enyhíteni? Ha így fognak velők bánni, csakis tengeri bánatukat enyhítik az intézőkörök az elhalt árva és özvegynek. Mert ahoz magyarázat sem kell, hogy az árva és özvegy olcsóbban fog állíthatni helyettes és talán annak a személyében, kit az iskolaszék költségesen állított az árva és özvegy contójára.

Az iskolaszéknek az árva és az özvegyre nézve hátránnyal jár — eme eljárást meg kell szüntetni, mert az indokolatlan góg nincs helyén.

Az elmondottakból azt hiszem elég világosan következtethető; hogy az első és második b) pont esetében a kántor tanító helyettesítés és költsége az árva vagy elhalt özvegyét; a második esetben, valamint ha az iskolaszék az első esetben az árva vagy özvegy jogaiba helyezkedik, az iskolaszék terhelheti.

Tehát a helyettesítéssel felmerült költséget az iskolaszék indokolatlanul, vagy az indokoknál fogva az árva vagy az özvegy nyakába vetni jogosítva nincsen.

Minden az elmondottakkal ellenkező eset ahoza illetékes, vagy az árvaszék, vagy a bíróság útján, meg kell róttaltni; bizonyonnyal mondom győzni fog a sérthetetlen törvényes igazság és ebben az árva és özvegyek.

Melyet midőn kötekintétebbül tek szerkesztő urnak közölni bátorodom, maradtam tek szerkesztő urnak mély tisztelője

Stenleria Lajos. okl. jegyző.

KÜLÖNFÉLÉK.

Ez is statistika, még pedig nagyon szomorú. A bécsi rendőrség területén ez év első havában 25 öngyilkossági eset fordult elő. 21 férfi és 4 nő vett önmaga véget életének. E szerencsétlenek közül 12 felakasztotta, négy meglötte magát. Négyen a Dunába keresték a mentő halált. Három mérget vettek be. Egy nyolcvan éves agg úterét metszette fel, végre egy nő a harmadik emeletből ugrott le s a sérülések következtében halt. A mult 1883 év első havában tizennyolcz öngyilkossági eset fordult elő.

Orvosi vélemény. »Mennyi idő alatt gyógyulok meg, orvos ur?« — Minden lehető megteszek mélyen tisztelt Blank ur, s hiszem, hogy fáradozásaimnak sikerül elérni azt, hogy ön tén két hónap múlva ismét foglalkozhat bankigazgatói teendőivel, az utókúra azonban pár évet mindenesetre igényelend. — Bocssáson meg orvos ur, én nem a bankigazgató Blank, hanem a levelőrdő Blank vagyok. — Az más barátom. Önnek jelentéktelen gyomor katarussa van, két hét alatt kutya baja sines. —

Akár «Timoleon» is okulhat rajta. Egy ismert olasz író röpiratot adott ki, a lottójáték ellen. A sajtó felkarolta a művet s fennen hirdeti hatását. S a hatás csakugyan nem maradt el, az író munkájának megjelenése után csakhamar következő tartalmu levelet kapott: Tisztelt uram! Mély hálára köteleztem engem, a lottójáték ellen írt művével, siettem, hogy ön értesítsem azon szerencséről, mely engem ért. Ön röpiratának 88 lapja, tehát 44 levele van, megjelent pedig mult hó 27-én. E három számrá 88, 44, 27 játszottam tehát s a mult huzásban teremt nyertem. Vajha minden író ily hasznos könyveket írna. Fogadjja tisztelteltem kifejezését, stb.

Hogyan szökött meg a cigány az akasztófa alól? 1782-ben a népfelkelés egy másfél száz főből álló cigánybandát hajtott Kemenczére Hontmegye csekélyteré. A banda fejei azzal vádoltattak, hogy [a selmezi országot] az utasokat nemcsak kifosztották, megölték, de meg is ették, nevezetesen, hogy már husz embert ettek volna meg. Irtózatos kínzásokkal, — a kínzás helyét a nép maig Nizsólgynek nevezti, — kivallatták velök, hogy ők mind a husz utast megették, noha az állítólag megévettek közül utób az alföldről megkerültek. Az emberevők főbb czinkosai rögtön fölakasztattak. József eszászárnak ez eset értésére jutván, meghagyta, hogy ezentul minden halálos ítélet, a megyei törvényszéktől, a vizsgálati iratok kíséretében, a kir. táblához terjesztésék föl. Száztiz gyermeket, a kisebbeket külön megékbe szétosztottak, hogy földművelésre szokjanak, s ezekért Hontmegye naponkint három krajczár tartásdíjat fizetett; a nagyobbak a tallói fogházba adattak. Egy ilyeo elítélt emberevő szigányt kísért a szolgabíró és néptömeg az akasztófa alá. A cigány könyörög: Engedje meg, nagy uram, hogy még egyszer kedvemre cigánykereket hányhassak! A kedélyes szolgabírónak tetszik az ötlet: tesz a tömegnek is, és készségesen utat nyit a merénylőnek. A cigány gikarikázik a környező tömegből, s hányja veti magát ide s tova mint őszi szél a fölkapott katángkorót. A szolgabíró egy darabig nézi, s várja, hogy majd egyszer is fordul; csak akkor, midőn az erdőben egyszerre csak eltűnt a cigány, kiabál, biztatván a tömeget: utána! fogjátok meg! De biz annak bittal íthették a nyomát. Ez időből s alkalmából származhatott az adoma Egy a szökevénynek kocsin szembe jövő ur kéüdi: Hé cigány, oda érek-e még az akasztásra? Mire ez: Dejsz uram! nem esik meg az nálam nélkül!

KÖZGAZDASÁG.

A gyümölcsfák téli trágyázása. Gyakran hallhatni panaszt; egyikőtől másiktól, hogy gyümölcsfái terméketlenek. Ha minden egyes parasznál kutatónk, hogy miért terméketlenek azok gyümölcsfák, a legtöbb esetben, arról kellene a meggyőződésünk, mert az illetők gyümölcsfáik, termőképességéért semmit sem tesznek, azt gondolván, hogy annak magától kell megjönnie. Ezek nagyon csodálnak, mert a gyümölcsfák nagyon is megkivánják, hogy ápoljuk, gondozzuk, s hogy ellásuk a földet, mellyel gyökereik érintkeznek oly elemmel, melyekből a gyümölcsképzéshez szükséges alkatrészeket felszívhassák s táplálkozhasanak. Ezt pedig trágyázással tehetjük. A trágyázásra a tél igen alkalmas idő. csakhogy a talajt már öszszel vagy legalább a tél elején elő kell készíteni azáltal, hogy a földet a fák körül felásuk; természetesen a kellő óvatossággal, hogy a gyökereket meg ne sértsük. A fa körül levő régi gyp elpusztul s így a levegő és a nedvesség könnyebben hathatnak a földre; trágyalé, öblögető víz, emel és állati vizellet, ez utóbbi azonban csak vízzel keverve, a fa körül öntendő ki, de nem közvetlenül a törzs mellé. Nyáron is kell a fákot trágyázni a gyümölcs fejlődéskor, ezáltal agyümölcs nagyobb és izletesebbé válik. Erre a fahamu igen alkalmas. Ha a fákot fahamu luggal öntözük, azok növekedését, mint számos kísérlet bizonyítja, nagyon elősegítjük, s termőképességüket jelentékenyen fokozzuk. — A fahamu a fa alá úgy szórjuk, hogy a korona alatti tért egészen elföldje; az eső kilugozza és a szénzavas káli (hamuszír) a gyökerekhez jut. — Legjobb hatása van e trágyának a kőtefákra, melyeket egyes betegségek is hatálosan megvéd. Nyáron nagy szárazság idejében tanácsos a törzstől 124—125 centimetryre mintegy 30 centimetry mély és széles gödröket ásni s azokat többször felváltva trágyalé és vízzel megöltöni. A fa ez által több erőt nyer a gyümölcs fentartására és jobban fejlődik.

A legerősebb fa, melynek erőssége még a legfinomabb aczállal is vetekedik a Hickoryfa (Caria). E fa a diók családijához tartozik; hazája Észak-Amerika, hol leginkább Maryland Carolina és Uj-Anglia államaiban nagy mennyiségben fordul elő, és legzordabb telet is kiállja, a nélkül, hogy elfagyna. Fáját könnyűsége és erős volta miatt, de főleg azért, hogy az egyenes vékony részekre hasogatható, az amerikaiak kocsiszerkezethez használják, és betöle különféle tartós faeszközöket készítenek. Az amerikai öserdők e büszkesége Európában 1831. évben hozottattát és a wilhelms-höhei udvari kertben ápolatott 1866-ig, a mikorra itt 30—50 cm. vastagra megnöttek, alig bírták őket kipusztítani; sarhajzásait még erősebbnek és ruganyosabbnak állítják, mint 5—10 méter magasságu fatörzset. A fentirt idő után Hannoverban is elkezdették szaporítani, minthogy a kerégyártók igen czélszerűen elhasználhatják és azt behozatal által kell megszerezniök. E fa nemcsak a homokos, hanem a humusos talajban is diszlik; mind-azáltal az agyagos talajt szereti legjobban. Hazánkban is mint díszfa egyes parkokban Caria alba L. név alatt található; hasznosága miatt azonban ajánlatos volna annak nagy mennyiségben való szaporítása az erdőkben és országut-széleken.

Heti jelentés a budapesti gabnatözsderől. A tavaszi időjárás befolyása alatt a vetések pompásan fejlődnek és fejlődés tekintetében már ott állanak, a hol más években márcziusban. Általában mindenütt kielégítő a vetések állása és csak attól tartanak, hogy későbbi fagyok esetleg kárt okozhatnak. Ettől azonban, az időjárás normális fejlődése folytán nem igen kell tartani.

Az üzlet általában mindenfelé javult és a budapesti gabnacsarnokban hónapok óta nem volt oly élénk forgalom, mint a héten. A malom teljesen elejtették az üzem-korlátozás tervet és egész erővel örölnék tovább. A helyi készletek ismét jelentékenyen csökkentek, úgy, hogy az ártulajdonosok aggodalmi is elozlottak. Igaz ugyan, hogy a hajózás már megnyit, de e héten is alig 30,000 mm. érkezett a fővárosba és ily mennyiséget a malmok egy uap alatt vásárolnak. A buza árak ismét 5—10 krral emelkedtek. A többi gabnemekben változatlan árak mellett igen korlátolt maradt a fergalom.

A határidőzlet is szilárdabb jelleget öltött. Tavasi buza 9.54 frtig kötöttet, őszi buza 10.16 frtig május—juniusi tengeri 6.68 frtig jött forgalomba. A jegyzéseket a mult és e hét végéről következőkben közöljük:

Table with columns: elején, végén, Szokványbuza tavaszra, ősze, Bányási tengeri máj-jun., Zab tavaszra, Káposzta-rep. aug.-szep.

Table with columns: Kaposvári piaci árak, Buza, Rozs, Kukorica, Árpa, Zab

Kaposvárott, 1884. nyomattott Hagelman Károly könyvnyomdájában.

Szerkesztői üzenetek. H. Haszontalan henczegés az egész. Perlak. Minűtan nem tudtuk melyik az a három szám új év óta megjelenteket mind elküldtük. A liba különben csak a leadásnál eshetett meg, mert lapunk innét a legpontosabban expediatatik. Függelven. Kérjük; bizonyára van elég mit tudni érdekes volna. Karozag. Üdvözöljük a kis Collegát. Legyen boldog és szerencés. Balina. Egyiket kívánsága szerint visszaküldjük másikat adjuk. K—Kálta. R—i. Még így is annyira éles, hogy a „Népjog“-ban nem adhatjuk, ha megengedi más talalatunkban használjuk fel. Bpest. Terjedelmesebb hirdeteket folytonosan nem adhatunk; olvasó közönségünk érdeke előttünk szabály s természetesen találtjuk ha a hirlap olvasó mást vár mint hosszu hirdetekkel eltöltött üres papírokat. Havonként egyszer — ha tetszik — felvehetjük. Szulok. Minden pénteken a postára adatik, így ha későn érkezik az ok nem az expedicióban rejlik

Szerkesztésért felelős: SZALAY Károly. Magánhirdetések.

„Melbourne 1881.“ — I. Díj — „Ezüst érem.“ Zenélőművek melyek 4—200 darabot játszanak; Expressióval vagy a nélkül, Mandolin, Dobbal, csongetyükkel, Castagnettekkel, égi hangokkal, hárfával stb. Zenélőszelenczék 2—16 darabot játszó, továbbá necessairek, szivaralványok, schweizeri házikók, fényképalbumok, írószerek, kesztyűtartók, levélnehezékek, virágédények, cigarettá tárcák, burnót-szelenczék, munkaszalok, üvegek, sörös-poharak, székcs stb. Mind zenevel, mindenkor a legújabb karácsonyi ajándékokra ajánlja J. H. Heller, Bern (Schweiz.) Csak közvetlen megrendelés mellett biztosítja a valódiságot. Árjegyzékek kívánatra készíggel küldtetnek.

!!Képek!! művészi kivitelű olajnyomások, széles aranykeretben következő olcsó árakért: A királyi arésképe 100/75 cmtr. 4.— A királyné „ 100/80 „ 4.— Kossuth Lajos „ 100/80 „ 7.— Deák Ferencz „ 100/80 „ 7.— Konstantinápoly, Stolzau, Gastein, Salzburg, Hallstadt, Ischl, Gmunden, Vencze látképe 96/75 cmtr. á 6.— Vaddisznó — róka vadászat 110/80 „ 7.— Üldözött szarvas. Elezett szarvas „ 7.— Pusztai, farkas vadászat. Rablók 90/75 „ 3.50 Mesélő vadász. Földő urnál „ 8.— Az elért szökevények 110/86 „ 11.— Az utolsó korosztály Népfelkelés „ 11.— Az utolsó vacsora, (da Vinci.) 110/66 „ 7.— Madonna Sixtina. (Rafael.) 110/86 „ 7.— Mad. Immaculata. (Murillo.) „ 7.— Krisztus Pilátus előtt (Munkácsi) 120/85 „ 15.— Miramare, — Genua 96/75 „ 3.— Urnó, Urhölgy 96/75 „ 3.50 Halászléány. A szép skótnó 85/85 „ 3.— Nyár (fürdői jelenet) (Makart) 100/80 „ 12.— Tavasz. (Makart.) „ 12.— Csomagolás biztosan történik és jutányosan számíttatik. Megrendelés utánvétel teljesítetik. Szolidaságunkért régi hírnevünk nyujt biztosítást.

Szt. Lukács műintezet. Bécs Híruts.

A legjobb szivarka-papir LE HOUBLONI Francia készítmény. Csak akkor valódi ezen szivarpapír, ha minden egyes lapja LE HOUBLON bélyeggel s mindegyik boríték az alábbi védjegy s névaláirással van ellátva. M. K. L. Kaposvári piaci árak. Buza 8 frt 80, Rozs 7 frt 60, Kukorica 6 frt —, Árpa 7 frt —, Zab 5 frt 60

Ki Kaposvárott, az előfizetési p... Megjelen... Egész évre... Fél évre... Negyed évre... Egyes... Ha könyvkereske...

Tiszte

A képviselő ország nagy menyinyiben szerint a ta is megejtett független a közhang es ellyel képviselő lojait gy magasra Amde jól okos, tervez nélkül a legben elérhető azért felhívják, kiknek relátása elvt nak, a l érdeke né vallásnak legyenek ellenesége rava szá le k v á s á r lálják.

Pártunk kérjük ne v igérettel, kal képv nak nyak össze gy beszedljék szándékukat ségben bizal sák össze ellenörizzék jenek összek többi község nek szent f antisemita p r á t u l b e s z e l é s e r á t u l k i n á s o h a e l n e m J e l s z a v u n d o n é s a z é r t e l m e

T

A pápai üttött a muszli könyvet, mer szabb lesz a déki levelező szinte minde lis eseményt. mártátnánk Hanem há csak a revolu az orthodox. Még is ha keresztül a te dolás és geva kell gondolni boru van ké éjjel. Sion né ból kilóggató a zikzene n nem bizik a az 20 főny silánytassá mikenét egyk a hős lovago teiket ringat jezt. Kező bunkó — m rejlik, s azta nak a cizzeas ahlakain. — Nál Slaj — Nál ija — Haszt — Nál ij — Solem Van aztán kávéházban,